

Latveeschu Amīses.

Isnahk katru deenu.

Maksā:	
Ekspedīzijā saņemot:	
par 1 gadu	2 rub. 20 kap.
par $\frac{1}{2}$ gadu	1 " 20 "
par $\frac{1}{4}$ gadu	— " 60 "
par 1 mēnesi	25 "

Maksā pa pastu peesuhotot	u. pilsētā mahjā peesuhotot:
par 1 gadu	3 rub. — kap.
par $\frac{1}{2}$ gadu	1 " 60 "
par $\frac{1}{4}$ gadu	— " 90 "
par 2 mēnhs.	— " 40 "
par 1 mēnhs.	— " 25 "

Maksā us ahrsemēm:	
par 1 gadu	5 rub. — kap.
par $\frac{1}{2}$ gadu	2 " 80 "
par $\frac{1}{4}$ gadu	1 " 70 "
par 1 mēnhs.	— " 70 "

Sludinajumi maksā:	
par sihku rakstu rind.	10 kap.
1. pusē un tekstā	30 kap.

Adreses maiņa 10 kap.
Numurs maksā 1 kap.

Redakcija un ekspedīzija:	
Jelgawa, Katoju eelā N° 41.	Tahjrunis 981.
Kantoris: Riga, Waļņu eelā 30.	Tahj. 8260. Pasta kaste 286.

Nr. 49.

Peekdeen, 20. februāri.

1915.

Baltijas Lauksaimnieku Savstarpīgā Kreditbeedriba

Maksā par noguldij. 6% gadā, uz tekoša rēķina 5%.

Noguldits līdz 31. dec. 1914. 2,013,843 r. 10 k.

Rīga, leelā Rēniņu eelā 28. Telefons 63-48.

Kreevu adrese: Прибалтийское Общество Взаимного Кредита Сельских Хозяевъ, б. Королевская ул. 28, г. Рига.

105

Valde: agronom J. Bisseneeks, tirdzniecības kandidati R. Dutens un E. Ozoliņš.

Swarigakais no satura:

Dardaneļi un Bospors teek atslehtgi. (Beigas.)
Wahzeeschu un austreeschu apluhdums.
Muhsu kaļa spehku fronte pret Wahziju un Austru-Ungariju.

Karsch pret Turziju.

Kaļa laiks Franzija un Belgija.

Wahzu semuhdens laiwas apschaudischanā.

Kaļa sinas.

Dardaneļi un Bospors teek atslehtgi.

(Beigas.)

Apskatīsim wispirms masleet juhļas schaurumus. Melnās juhļas platums no Odesas lihds Bospora juhļas schaurumam ir 1000 werstes. Bospors ir 30 werstes gaļsch un 1—3 werstes plats un ta deenwidu galā atrodas Konstantinopole. Ais Konstantinopoles sahkas Marmara juhļa, kūja ir kahdas 190 werstes gara un ap 60 werstes plata. Mar-

mara juhļu ar Widus juhļu saweeno ap 70 werstu gaļais un $1\frac{1}{2}$ —6 werstes platis Dardaneļu juhļas schaurums. Abus juhļas schaurumos turki ar forteem un baterijam abos krastos stipri ir apzeetinajuschi un wehl ar minem aissprosto juschi. Sche wehl jaaisrahda, ka Dardaneļus no reetrumeem eerobescho Galipoles pussala, kuļa ir 10—18 werstes plata.

Te nu iszehlas jautajums, waj muhsu sabeedroto flote spehs eepēm Dardaneļus un peekļuht pee Konstantinopoles? Lihdsschineeje kaļa darbi rahda, ka tas gan notiks. 40 brūpu kuģi, kreiseri un 8 drednoti, pabalstiti no 38 minu un 8 semuhdens laiwan un no 10 lidmaschinam, bombardē un grāuj Dardaneļu fortus. Wairaki forti jau saschauti un sabeedrotee ir jau ecpēhmušchi Dardaneļu deenwidu galu kahdu 8 werstu gaļumā. Kaļa darbu papehmeens ir tahds, ka sagrauts teek weens forts pehz otrs un tad malā zeltais kaļa spehks

galigi tos saposta. Pret 48 kaļa kuģu uguni neweens forts ilgi nespehs turetees, sabeedroto flote, saschaudama fortus, soli pa solim spee-disees eekschā Dardaneļos, lihds wisi forti buhs sagrauti, pehz kam flote warēs preebraukti pee Konstantinopoles, kuļas krischana tad ne-nowehrschama. Wehl war aisrahdit, ka sabeedrotee war zelt malā uz Galipoles pussalas ari saussemes kaļa spehku, kučsch tad war apschaudit fortus no muguras puses.

Noteikt deenu, kad muhsu sabeedrotee islausisees zaur Dardaneļiem un eepēm Konstantinopoli, naw eespehjams, bet droschi gan war teikt, ka tas notiks, un tad turku wara pahr juhļas schaurumeem beigees un ari tee buhs atswabinati no turku „juhga“.

Kas tad pehz turkeem teeschi waldis pahr Dardaneļiem un Bosporu, par to jau tagad spreest ir par agru, bet kam galu gala pahr teem jawalda, to mehs jau sinam. Ka Kree-

Zihņa dehļ teesibam.

Romans is Napoleona laikeem.

(Turpinajums.)

Kad wijsch nebuhtu miris, tad wijsch buhtu atnahzis un prasijis pehz sawa behrna. Wijsch ir beigts, un schodeen, schodeen, tehw', wijsch man suhtijis sihmi, lai es atsihstu pateesibu".

Tu muldi, maht', preeks par pēpe-scho sehma atkalredseschanu un bailes, ka wijsch atkal aiseet projam, tew samaisijuschi galwu".

Nē, ne, miruschais man atgahdina ar sawu gredsenu, kuļu es redsu us Renē pirksta".

Tahdu gredsenu pasaule buhs wairak". Nē, tas bija wezs māntojums ģimenē, ūkai pirmsimtais drīhksteja to walkat, bet ne-kad to no pirksta nowilkt, tas atnesa nelaimi, ja wijsch to nomauza".

Nu, manis dehļ, lai tew paliktu taisniba, ka tas ir iħstais gredsens — un grafs ir miriš, bet kas tahjak?" wezais wijsai pēbalsoja, kūsch, islikdamees ahrigi gluschi meerigs, tatschu nespehja no mahptizigām schauschlam atkratītes.

Kas tahjak?" sēewa alkahroja. Waj tas naw peerahdijums par gredsenā brihnuma spehku, ka tas, deesin pa zik dauds semem un no zik iħpaschneckeem nahk atkal iħstenā mantineeka rokās? Waj tas wijsu naw pasargajis?"

Breesmās tas wijsu eewedis", wezais mehdija.

Nē, nē, bes gredsenā wijsu wezais grafs nebuhu eewehrojis, wijsch buhtu behdigu galu dabujis, wijsch nebuhtu mihijs skaisto seewu atradis".

Mihļas, skaistās seewas dehļ, kuļa wijsu isglahba, kuļa wijsu mihijs, tew jazeesch klusus".

Ta beidsot ari gribēs buht labak par grafeeni Franzija, nekā par weenkahrschu Dissola kundsi sawā semē.

Wijsu man nemas tahda neleekās but", wezais galwu kāratidams atbildeja, „bet es to mehr tam tik joti nepretotos, ja to leetu waru retu peerahdit. Kas lai tew, kas lai Renē tizetu?"

Waj tad mehs wijsu newaram apswehret? Waj tad wehl neradisees Jaudis, kuļi pasinuschi grafu? Renē jau wijsam us mata lihdsigs".

Tu runā, ka pate domā! wihs plezus raustidams sauza, „par to neweens zilweks neko nedod. Peesargi sawu mehli, es tew saku, tu eewedisi muhs wisus nelaimē, un nu neweenu warudu pahrak, eesim gulet."

Dissola mahte apkusa. Kad wezais tahda balst runaja, tad pretruna nebij weetā, to wijsu sinaja, bet pahrleezinajis wijsch wijsu tomehr nebija. Rihtu bij ari wehl deena, un waj wijsu tad wijsam paklausis, schis jautajums stahweja us zitas lapas.

Etjena tehws jau sen guleja taisniga meegā, kad wezā seewa wehl ilgi bija nomoda. Atmīpas par pagahjuscheem jauku-meem atmodās wijsā; skaista pils leeliski jauka parka widū, wahriga, dischziltīga kundse, kuļa masu sehnu us sawas rokas tureja. Tad wijsā redseja sehnu leelu un skaistu isaugu-schu blakam mihilgai, gaschmatainai kundsei un pils un parks peedereja atkal wijsam; wijsam bija lepns wahrds, brauza spihdoschā kareetē pee kēhniņa un sauza wijsu tomehr par mihijs, labo mahti.

Augusta rihta blahsma jau ausa, kad Dissola mahte wehl weenumehr par schim ainam domaja, un kad pehdigi nemeerigs meegs wijsas azis aisslehdsa, tad sapnis attih-stijas wehl raibaks un teiksmainaks.

10. Nos lehpuma atkalahscha na.

Kapitanam neklahjās pirmo nakti, kuļu wijsch pehz ilga laika atkal sawu wezaku mahjā pawadija, labaki par sawu mahti. Wijsch wahrijas bes meega sawā gulta un domaja par schodeem dsirdetām noslehpumai-pām sarunam.

Kad wezaki bija jauno pahri atstahjuschi sewischki preeksch wijsem eekahrtotā istabā gluschi weenu, Elisabete bij ar behrnischkigu siňkahribu apluhkojuse wezās mehbeles un mīlsigo gulta ar tā saukto augsto debesu jumtu, kuļas spalwu puschķis sneedsās lihds gree-steem, bet krokas lihds semei.

(Turpmak wehl.)

wija eeguhst zaur juhras schaurumeem swabodu iseju us atklahtu juhru, us to skatas labwehligi ari Anglija, kā to angļu ahrleetu ministrs Grejs nupat schajās Ideenās parlamentā apleezinaja. Tā tad Dardaneji un Bospors wiswairak preeksch Kreewijas teek atslehtgi.

Wahzeeschu un austreeschu atpluhdums.

Wahzeeschu un austreeschi, kā jau sinams, sapulzinaja wisus jaunsastahditos spehkus un tad ar leelu pahrspehku mehginaja mums usbrukt Austrumu Galizijas un Bukowinas un Pruhisijas frontēs. Us Pruhisiju biji atwesti weli sēschi jauni korpusi.

Ka wahzeeschu tagad usskata muhsu fronti par swarigaku, tas redsams no tam, ka wiņi pret mums usstahdijuschi 30 sawus un 22 austreeschu korpusus, jeb kopā 52 korpusus. Ja skaita korpusa 40,000 wihi, tad isnahk, ka pret mums zihnas pahri par 2 miljoni wahzeeschu un austreeschu. Tarpreti reetruma jeb Franzijas frontē stahwot tikai 47 korpusi jeb kahdi 1,800,000 wihi.

Sapulzinadami pret mums tik leelus spehkus, wahzeeschu un austreeschi, redsams, bij nodomajuschi dot mums isschķiroschu treezenu, lai tad pehz tam waretu greestees pret reetrumu fronti, kur pehz angļu un frantschu spehku sapulzinachanas drihsumā ir sagai-dams usbrukums wahzeescheem.

Bet schis pehdejais wahzeeschu un austreeschu wilnis pret muhsu fronti ir saschķihdis un tagad pluhst atpakaļ. Tikpat Bukowinā un Austrumu Galizijā, kā ari Pruhisijas frontē muhsu pretneki neween atsistī, bet teek jau dsihti atpakaļ un zeesch milsīgus saudejumus kritischeem un saguhstītem. Tikai pee Oso-wezas zeetokschpa wahzeeschu wehl turas, bet tur wiņi gan laikam teek tureti preeksch saguhstīchanas.

Scho wahzeeschu un austreeschu uspluhdumu tadehj war nosaukti par pehdejo, ka tik drihs jaunu spehku wiņi wairs nespehs usstahdit un ja tagadejee pret muhsu fronti atkahpjās, tad schi atkahpschanās turpinases us preeksch neapturami, jo muhsu un muhsu sabeedroto spehki weenmehr [wehl] peeaugi.

Wahzeeschu un austreeschu uspluhdums, domjams, wairs neatkahrtosees.

Gekschēme.

Jaunais pasu ustaws.

Eekschleetu ministrija sastahdijusi jauna pasu ustawa projektu. Pehz schi projekta ik-

Kara lauka wehstules.

Ofizeera B. pirmā wehstule seewai.

(Turpinajums.)

Mana dahrgā! Tas bija behrniba... Waj tad bija behrniba?... bija preeki, dsihwe bes asinim, bes zeeschanam... ja, tas bija behrniba... mehs ar mahti un mahsu Olgu dsihwojam pee wezmahtes... Bet wispirms par mahsu Olgu. Man stahsta, ka ta esot eestahjusēs par schehlsirdigo mahsu. Waj pateesi tā? Par schelsirdigo mahsu ta, kas tik wahrga, tik juhteliga, pee teem, kur tikai asinis un zeeschanas? Neisprotami! Ja, wisa dsihwe kluwusi neisprotama. Ja, ja. Bet es weenumehr sewi pahrträuzu. Steidsos, luhk, jo gribu wisu issazit, lai Tu ari sinatu... Tā nu mehs dsihwojam pee wezmahtes. Wiņai, kā sini, mass ihpaschumiņsch, saws dahrss un bites. Wiņai bija ari wezehws bitineeks. Reis es redseju, ka wiņsch apmekleja bites: ispehma tām medu. Bites atstahja stropu un laidās wisai saniknotas ap stropu. Man wiņu bija schehl. Pehdigi wiņas salaidās sawā ispostīta un islaupītā līgsdā atpakaļ. Daschas, kas stropa ispostīto eekšcheeni bija paguwuschas apskatit, islihda us stropa laipiņas un sehehli schuschinaja ar spahrniņiem, zitas lihda ahrā ar nogalinato beedrepu līhkeem, kā ari ar stropā eetikuscheem wezehwa duhja netihi-

weenam us kahdas waldibas eestahdes peepriņumu jausdod: 1) wahrds, tehwa wahrds un uswahrds un atteezigos gadijumos peepem-tais wahrds; 2) kahrtā; 3) tautiba; 4) dīsim-schanas gads un deena un weeta; 5) tiziba; 6) ģimenes stahwoklis; 7) nodarboscchanās; 8) atteezibas pret kāpa klausibū; 9) waj prot lasit un rakstīt, waj nē. Wisā Kreevija, neis-pemot Somijas, nekahdas formalas personības apleezibas naw wajadsigs, ari ne pahrabrauzot no weenas weetas us otru, ispemot daschus sihkak aprahdītus gadijumus. Tikai wajadsi-bas gadijumos usdotās sīpas jaapstiprina ar amata waj ustizamu priwatpersonu isteize-neem, waj usrahdot rakstiskus dokumentus. Pases wajadsigas: 1) tschiganeem ahrpus sawas pastahwigas dsihwes weetas; 2) ebre-jeem alīrpus sawas ustureschanās rajona; 3) apkahrt staigajoscheem waj brauzoscheem tirgoņem; 4) klejojoschām personām, ispemot klaidoņus-zittautibneekus un, beidzot 5) na-bageem.

Techniskas isglihtibas weizina-schana.

Petrogradā, 17. februarī. Tirds-nezibas un ruhpnezzibas ministrijas konferenze jautajumā par strahdneku sagatatoschanu leelruhpnezzibai isteizās par weengadeju waj diwgadeju kursu eerihko-schanu pīeauguscheem un spezialu skolu dibinaschanu pīaudscheem, kas beiguschi pīrmahzibas skolas.

Jauns kolonisazijas apgabals.

Petrogradā, 17. februarī. Semes eerihzibas un semkopibas wirspahrwalde par jaunu kolonisazijas apgabalu apsīhmeja Barabinskas stepju apgabalu Kanskas aprinķi.

Maskawa. Leels mantojums. Konschinas testamenta ispilditaji tagad galigi noskaidroja, ka pilsehtas labdarīgām eestahdem teek nodoti 4,200,000 rbj, tājā skaitā 1,200,000 gaudenu kareiļu pātwersmei ar slimnizu un basnizu; 200,000 garā wahjo kareiļu korpusam; weens miljons behrnu dahrsmam un profesionalai skolai Serpuchowa; 200,000 mahtu un behrnu namam un augļi no miljona rbj, wišām schām eestahdem.

Sibirija. Frantschu kweeschu uspirkums. Franzijas waldiba, kā „Birsch. Wed.“ siņo, Reetrumu Sibirija uspirkusi 80 miljonu pudu kweeschu. Debj tam kweeschu zena tur sazehlusēs no 89 un 90 kap. lihds 1 rbl. 15 kap. un 1 rbl. 20 kap. puda.

meem. Turpat schim stropam blakus stahweja otrs strops, kuřsch bija tukschs, istihrits, un es nekahdi newareju saprast, kadehj bites no jauna gahja atpakaļ wežā, islaupītā līgsdā, kur wareja eepemt jaunu. Es par to apwai-zajos pee wezehwa. „Tadehj, dehlij,“ wezehws teiza, „ka wezais strops wiņām wismih-lakais; ta jau wiņu mahja, tu tak saproti?“ Bet es neka nesapratu. „Agrak schi wiņām bija mahja, tagad wiņas wareja israudsītes to par mahju, toreis es domaju. Tagad es sa-protu, newis ar auksto prahu, bet ar sirdi, kā to saprata wezehws bitineeks, kā saprata bites. Es mahzījos saprast taisni wakar, sastapdams leelus barus kāpa isdsihto eedsihwotaju, atgree-schamees sawās sagātūtās un ispostītās mahjās. Kad Tu redsetu wiņu bresmīgo nabadsību! Schēe Jaudis isbehdsa no sawām mahjam wa-sara, kad domas, papemt lihds ari kahdu leeku lupatu, kas tos aissargatu no aukstuma, newareja neweenam no teem eenahkt galwā. Bet ko gan wareja ainsnest, kur wiss atkarājās tikai no ta, lai waretu paslehpt un nobehdsinat sewi, sawu mahti, seewu un behrus! Un ta-gad, pehz diwu mehneschu ilgas slapstīchanās un behguļoschanas, wiņi atgreeschas at-pakaļ us sawām mahjam. Bet mahja nabadsība, posts. Un tomehr wiņi steidsas us mahju: wiņu ģihmjos atspīhd uswaretajū preeks!

(Turpmak wehl.)

Baltija.

Par iopbaribas augu un pīawko-pibas spezialistu Baltijā

cezelts lihdsschinejs Tweras gub. wezakais spezialists N. I. Rischows, kuřsch dsihwos Rigā. Bet kahds labums gan war nahkt no tahda spezialista, ja wiņsch neprot weetejās walodas un nespehj ar lauksaimneekeem sarunates?

Issuhtiti no Baltijas pa kāpa stahwokļa laiku wehl: Leepajas „Petrogradas“ weesnizas turetājs Hermanis Kirchhofs, barone E. Rahden no Meiju muischās pee Jelgawas un fabrikants Lüths no Rigas.

Jaun-Gulbene. Schejeenes Strupčū mahjās, skrodera mahzeklis schahvis ar pasch-taisitu flinti, ko peelahdejīs ar sehrkoziņu galwam. Schaujot stobriņa gals bijis pīspeests pee wehderā un ar jo leelu spehku isspeedees zaur drehbem un eeurbees kahdu zollu dīli wehderā. Dsihwibai, kā to „J. W.“ siņo, draud briesmas no sagifteschanās.

Sahdsibas us laukeem. Un-guru pagasta Dreimaņu mahjās nosagta Emīlijai Lahzis kehwe — 80 rbj. wehrtibā. — Walmiera nosagta Jehkabam Needrem kehwe un pajuhgs — 220 rbj. kopwehrtibā. — Ahdaschmuīschā baronam Kampen-hausenam issagi no schķuhpā 10 jauni ap-kalti ratu ritepi — 50 rbj. wehrtibā. — Rigas pilsehtas apkahrtē dauds weetās sog no pīwam seenu. —ons.

Tukuma un aprinķa Latweeschu Beedribas Lasaretē atrodas 18 eewainoti un 14 slimī kareiļi un starp teem latweetis Ernsts Fritscha dehls Pole no Kabiles pagasta, Talsu aprinķa. Eewainots mugurā un galwā 2. februarī.

Talsi (Grob. apr.). Saschahwēs. Pag. svehtdeenas pehpusdeenā Talsu pagasta Kabilu mahjās atnahza daschi apkahrtējō mahju pīschi ar bisem un usaizinaja Frizi Strasdiņu us medibani. Isejot pagalmā, ne-jauschi weenam gahja schahweens waļa, kuřsch [kehra] Strasdiņu. Skrotis eeskrehja ziskā un kehra ari wehderu. Eewainojums, lai gan wahrigs, nawa nāhwigs. —a—

Leepaja. Issuhtiti Leepajas akzises apgabala krogū kontroleers Palangā Mattisons no Baltijas gnberņam pa kāpa stahwokļa laiku. Wiņa weetā cezelts jaunakais akzises kontroleers Satepļinskis, bet pehdejā weetā tabakas kontroleers Lebedjews.

Ahrsemes.

Angļu un wahzu saudejumi us juhras.

Angļu juhras ministrs Tschertschils siņo parlamentā, ka angļu kāpa flote lihds schim saudejusi 5500 wihrus. Saguhstīts naw newens angļu juhneeks. Saguhstītū wahzu juhneeku Anglijā atrodas — 83 ofizeeri un 954 apakschķareiļi.

Wahzu flotes saudejumi apmehram schahdi: 15. aug. pīe Helgolandes apm. 1000 wihi, pīe Falklendas salam wairak par 2000, pīe Dagerbankas (11. janw. 1915. g.) 200, us „Emdena“ 200, us „Jorka“ 300, us „Friedricha Karla“ 400, „Magdeburgas“ — 100, pīe Zindao 200, us kreisera „Hela“ 200, us wairakeem palīhga kreisereem 300. Kopā — 6000 wihi.

Franzija. Jauns lihdseklijs pret gangrenu (brantu). Parisē, 17. februarī. Pastēra instituta direktors Ru-pasiņoja sinibū akademijai, ka wiņa asistents atradis puwekļu gangrenas bazili un isgata-wojis serumu, kuřa eepoteschana dsihwnee-keem dewusi spihdoschus panahkumus gan-grenas nowehrschanā un tās ahrsteschanā. Pirmee mehginajumi ar eewainoteem bijuschi sekmīgi un tee teekot turpinati galwenajā kāpa hospitali.

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 20. febr.

(peesuhtitas lihds pulkst. 6 rihtā.)

Muhšu kaujas fronte pret Wahziju un Austro-Ungariju.

Ofiziali. Kara Wehstnesis. 18. februar. No Augstā Wirskomandeera schtaba.

Frontē starp Nemanu un Wislu turpinas muhsu wirsischanas us preekschu.

Pa zeleem no **Olitas** eenaidneeks turas eseru spraugas pee Simnas un Serejas.

Grodnas rajona muhsu kara spehks no jauna gahja us preekschu.

Peo Osowezas nikna artillerijas zihna.

Austrumos no **Jedwabnas** muhsu kara spehks sasneedsa eenaidneeka transcheju liniju un Mazarschas un Sestrshankas sahdschu rjonos noteek schtiku zihpas. Isitot wahzu brigadi no Kerschezas sadshas pawisam saguhstiti 21 ofizeeris un 600 saldati.

Starp Orschizu un Wislu noteek kaujas, kas sewischki niknas apgabalā starp Mlawu un Horscheli.

Karpatos starp Ondawu un Sanu, neskatoeas us leelajeem saudejumeem, austreeschi nakti undeenu turpina bessek migus usbrukumus us muhsu posizjam. Muhsu kara spehks atsit austreeschus gan ar flinschu uguni un rokas granatam, gan ar schtiku pretusbrukumeem, pee kam mehs eeguhstam dauds guhstekpu un loschmeteju.

Austrumu Galizijā austreeschu pakalpuki mehgīnaja naturetees us Lukwas upesuntahjak lihds Jesupojai.

Pagahjuschās 24 stundās Karpatos un Austrumu Galizija mehs saguhstijām 47 ofizeerus un 3000 saldatus un eeguwām 16 loschmeteju.

Bukarestē, 18. febr. Eewehrojot kreewu kara pulku sekmes Galizija, austreeschu Bukowinas armija, laine-tiktu eelenkta, atkahpusēs no linijas Tschernowiza — Zurina us Franzentalu.

Kāpsch pret Turziju.

Ofiziali. Kara Wehstnesis, 18. febr. No Kaukasisas armijas schtaba. 17. februar Kaukasisas armijas frontē nebij eewehrojamu kauju sadursmju.

Kara Wehstnesis. Londonē, 18. febr. Kara darbi Dardanejos atjaunojās pirmdeen no rihta. „Triumphs“, „Okeans“ un „Albions“ cebrauzu Dardanejos un bombardeja fortu № 8. Pretminu laivas patums uisbrauza lihds Kefesa ragam (20 werstes no eeejas). Frantschu 4 brūpu kuģi bombardeja Bulairas baterijas un turku satiksmes linijas.

Otrdeen brūpu kuģi „Kanopus“, „Swiſchturs“ un „Kornwals“ atkal bombardeja fortu № 8, kuģu apklausinaja. Pee tam forts № 9 apschaudija brūpu kuģus un nodaria teem daschus apskahdejumus. Krituschu

naw un tikai weens weegli eewainots. Minu isswejoschana turpinajās wisu nakti.

Kreewu kreisers „Askold“ peeweenojās pee juhgas spehkeem, kas darbojas Dardanejos.

Bukarestē, 18. februar. No Konstaatinopoles siņo, ka Enwerā-pascha eespuids galigi beidsees. Kreiss „Breslau“ ir apskahdets un newar isbraukt juhga. Ahrsenineekibareem behg no Konstaatinopoles.

Kara lauks Franzijā un Belgijā.

Kara Wehstnesis. Parisē, 18. februar. Ofizials deenas siņojums.

Schampapa muhsu rokās atrodas wahzu paschu preekschejo transcheju linija starp Pertu un Boseschuru. Daudsas weetās mehs pawirsiamees ari wehl tahlak. Argonu augsstumos noteek artilerijas zihpas. Zitās frontes dajās naw notizis nekas swarigs.

Kara Wehstnesis. Parisē, 17 februar. Ofizials wakara siņojums.

No juhgas lihds Enas upei noteek leelgalbu zihpas. Wahzeeschi ajaunoja Reimsas bombardeschanu. Schampapa mehs turpinajām dotees us preekschu un atsitām wahzu pretusbrukumu, pee kam wahzu gwardijas pulks zeeta leelus saudejumus. Tāpat atsistī wahzu usbrukumi seemeos no Werdenas un Pontamusonas.

Wahzu semuhdens laiwas apschau-dischana.

Londonē, 18. febr. No Haagas telegrafē par wahzu misijas siņojumu, ka wahzu semuhdens laiwa 18. februarī S. Jura kanali apschau-dijusi kahdajachta, kurai nebij kara flagas.

Apstahkji kaujas frontē.

Kara Wehstnesis. Petrogradā, 18. februar.

Narewas frontē muhsu kara spehka rokās nahkuscas wahzu armijas pawehles, kūrās prasits, katrā siņā eeguh guhstekpu, la noskaidrotu kreewu spehku grupschanu. Schal noluhka pawehlēs usdois eerikhkot latamas un wilku bedres. Tahjak, kara spehkam pawehlets papemt wisus pahrtikas krah-jumus, rekwiiset pat tahdas neapstrahdatas weelas, kas kara spehkam naw wajadsigas un nodot wiņas intendanturā. Zik wehrojams, tad kreewu guhstekpi wahzeescheem ne wisās weetās tik weegli dadas rokās, kā wiņi par to siņo sawā presē.

Muhsu kara spehkam pateesi darischana ar issalkuschu eenaidneku. Daschi wahzu manewri isskaidrojami ar kartupeļu mekleschanu.

Kahda joti sekmīgā zihpā austreeschu frontē eewainots generalis Kaljedins, kurš eeguwis muhsu armijā slawu kā weens nobabakeem jahtneku pawehneekeem un pasihstams ar sawu azumehru, uspēhmīn un ahr-kahrtejo energiju. Generāla Kaljedina nopolni schal kā joti leeli.

Stapīlawas apgabala pilnīgi sakauta 86. austreeschu diwisija un saguhstita austreeschu diwisijas lasarete likds ar 6 ahrsteem un dāuseem wesumeem.

Pee Grodņas mehs ikkatru deenu turpinam sapemt guhstekpus un eeguhstam loschmeteju. Wahzeeschi turas pilnīgi pasiwi un aprobeschojas ar to, ka aistur muhsu usbrukumu.

Osowezas rsjonā 16. februarī wahzeeschi isdarija usbrukumu, lai pahrleezinatos par sawu milsigā kalibra leelgalbu uguns eespaidu. Bet tee sastapa energisku pretspeeedenu un 17. febr., wairs nemehgīnaja atkārtot usbrukumus un pamasinaja ari bombardeschanas sihwumu.

Kara ainas.

Serbu niknakais eenaidneeks.

No Serbijas wiseem kakteem, kā „R. Sl.“ raksta, peenahk siņas, ka tur ne pa deenam, bet pa stundam attihstas issituma tihs arween leelakos apmehros: mirst guhstekpi, saldati un ahrstneeziskais personals. Stārp miruschajeem ir ari daschi kreewu ahrsti un schehlsirdigās mahsas. Wajewā 6 ahrsti guļ us gultas un zihnas stārp dsjhwibū un nahwi. Weenā paschā Nischā ikdeenas nomirst lihds 40 austreeschu guhstekpi. Noderigo telpu, sanitaro lihdseklu un wejas truhkuma dehl, eewehrojot wehl wispahrejos nehigieniskos apstahkļus, — lipigās slimibas attihstas wisā plaschumā, un scho slimibu preekschā neleelajam ahrstneeziskam personalam janolāisch rokas.

Nesen atpakaļ Serbijā eerdās kreewu „Sarkanā krusta“ nodajā ar kpaseeni Trubekko preekschgrāla. Israhdijs, ka serbeem tik leelā mehrā naw wajadsigas īrurāgiskās ahrstneezibas nodajas, bet gan wairak epidemiskās nodajas, zihpā pret lipigām slimibam.

Eejot schls ahrstneeziskās nodajas pagaidu telpās, pee kawalerijas kasarmam, ais zeetokschpā, redsami tihsā slimneeki, kuri eeveetoti neapkurinatos sirgu stāļos un kuhtis un guļ us salmeem. Salmi neteek mainīti, bet slimneeki ir gandrihs kaili, neapsegti. Daudsi nesamapas stahwokli rahpo pa kuhti, eerahpjas sirgu baribas weetās un tur nomirst, ne no weena nerediti un neewehroti. Tur wiņi guļ miruschi wairakas deenas, lihds tos kahdu reisi nejauschi useet. Sche walda aukstums, netiħriba un dubji, gandrihs pilnīgā mehrā truhkst ahrstu usraudsibas. Mirst kārtu deenu desmiteem jauschu. Pa leelakai dajai mirst kāja guhstekpi. No 60,000 saguhstiteem austreescheem Serbijā jau miruschi 13,000.

Schepat blakus us laukuma apmahza rekruschos no Maķedonijas — tureenes turkus un albaneeschus. Wiņu ir lihds 5000 zilweku; wiņi guļ naktis tanis paschos sirgu stāļos, kuri gandrihs nemas naw atschķirti no slimneeki telpam. Wiņus apmahzis, aissuhīls us atteezigām kāja spehka dajam, un wiņi isplatis lipigo slimibu wisās malās.

Serbu waldiba un sabeedriba wisai noraisejuschās par lipigām slimibam un to isplatītischanos un nolemj spert soļus scho slimibu aprobeschoschanai. Teek sasauktas komisijas un padomes un peepem daschadus lehmumus, kuri praktikā gan naw iswedami.

Leeta ta, ka guhstekpi un slimneeki leelā skaita dehl wajadsigs dauds telpu. Bet hospitalu un slimnizu wajadsibam telpas pa leelakai dajai eerikhkotas Belgradē, kur tagad tās aiz strategiskeem eemesleem naw eespehjams isleetot.

Riga.

Polizijas departamenta wizedirektors ihstens walsts padomneeks W. A. Sijews abrauzis Riga, kā „R. W.“ sipo.

Rigas mahzibas abgabala kurators ihstens walsts padomneeks Dr. Schtscherbausaisbrauza us Petrogradu, lai pēmētu dalibū kuratoru apspreešanās pēc tautas apgaismoschanas ministra 20. februārti.

Par prokurora palīgu pēc Rigas apgabala teesas eezelts Jelgawas prokurora palīgs Juschkevitsch, kā „R. W.“ sipo. Eezeltais ir senakā Widsemes gubernās waldes padomneka A. Juschkevitscha dehls.

Pagaidu preses komiteju Rigā nodibinajuse ekschleetu ministrija. Komitejā eezelti 10 lozeki no veetējam preses eestahdem.

Kreewu-Baltijas wagonu fabrikas wizedirektors D. D. Bondarews atkal aissbrauza us kaļa lauku.

Pirmee strasdi jau maniti us Jelgawas schosejas.

15 gadus wezais waronis Iwans Kasakows, tagad jau 3 Juļa krustu kawa-leers, atkal ar weenu no pehdejeem sanitār-wilzeeneem eeradees Rigā. 16. februārī Kasakows apmekleja ari zirku, kur wiļu apdah-winaja ofizeeri un publīka. — p.

Rigas rora pasta eetaises dar-

biba stāp birschu un zentralo pasta kantori peerahdijusēs par Joti apmeerinoschu un isde-wigu. Galwenā pasta un telegrafa walde ta-pehz nolehmusi tamlihdsigus roru pastus drij-sumā eewest ari zītas leelakās walsts pil-sehtās, galwenā kahrtā Petrogradā un Ma-skawā.

Rigas juhpmala. Lihds ar peldu weetu polizijmeistara paliņga Kolbaspiķowa aiseeschanu usraudsiba par Slokas pil-sēhtu uslikta Ķemeru polizijas usraugam-fon Ditmaram.

— Ķemeros torgi dubļu ap-ga-haščanai wannu eestahdem bija nolikti us pag. sestdeenu, bet tee nenotika, jo uspēhmeji peeprijsa pahrak augstu maksu, kahdu sehrawotu direkzijs newareja maksat.

Jelgawa.

Sewischku usdewumu eerehd-nis pēc Kurseimes gubernatora barons Nolde, kā „Rischk. Mis“ sipo, sarunajees demonstratiwi pa wahziski, kapehz par wiļu sastahdits protokols.

Issuhtischana. Pawehlets pa kaļa stahwokļa laiku israidit no Baltijas gubernām wiſas tās personas, kuras noliktais polizijas usraudsiba, isņemot tikai tos, kuriem wehl gaidami teesu spreedumi. Sakarā ar to, no Jelgawas israiditi us Har-

kowu [ari A. Kroders, Marks, Wihtols un Rahwels („kongresneeki“), kuri bija lihds schim issuhtiti no Rigas us Jelgawu, kā to Jaunais Wahrds“ sipo.]

Sanitarwilzeens ar eewainoteem u-slimeem kaļeivjeem peenahza atkal 19. febr. rihtā.

Sals 19. februāra rihtā sneedsās pēc 10 gradeem.

„Nemirstigais“ Tenisons aissahjis brihwprahtigi karā. Atwadidamees paleelijees, ka ja dsimtenē dabuschot sinat, ka wijsch kritis kaļa, tad lai droschi sinot, ka ari desmit wahzeeschi esot beigtī.

Grāmatu plauks.

„Zemkopja“ Nr. 6 saturs. — Zemkopiba Par arumu ecešanu rudenī Praktikis. — Lopko-piba. Pēc lopu „noņemanas“. J.-s. Kā pasargat zirgus no kāju vainam. J. L. Gadījums par lopu asins-sērgu. J. Purviņš — Peensaimniecība. Par peensaimnieku saeedribam. R. — Sadīve Eecirkna agronomā vēstule. A. Kalniņš. Par mūsu izceļotajiem. Z. — Dažadi raksti. Vācesu zemes ipsu-sumu likvidēšana. A. Dreimans. — Dažadas ziņas. — Lasitāji savā starpā. — Tīrguziņas. — Sludinajumi.

Peelikumam „Dārkopiba un blākopiba“ ir šāds saturs: Auglu koku greešana. Selderīnu audzešana. P. Lodziņš. Kā pacelsim mūsu tagadejo auglu dārzu eenesibu. K. J. — Ražoslīm vasku.

Atbildigais redaktors: **N. Purviņsch.**

Isdeweja: Sabdr. „Latweeschu Awises“.

Печатать разрешается. Митава, 19 февр. 1915 г.

Sehru wehsts.

21. janvarī 1915. g. Karpatos, dahrgo tehwiju aistahwot, kā rotas komandeers kaujā kritis

cand. rer. merc. Rikards Kalniņsch

Jelgawas Kommerzbankas eerehdnis.

Dahrgā aissahjeja peemiņu weenmehr turēs godā un miļā atmiņā.

Jelgawas Kommerzbankas walde un eerehdni.

No wihra aissahju wiņa dīshves un gīmenes apstāhku dehj un iugad nekahdus parahdus nebuhschu spesta taisit.

Alwine Jordan
dzim. Ahbolīn-Salaman.

Brihdinu wisus!
manai, no manis aissahju-schaj seewai, Alwinei Jordan un dīsim. Ahbolīn-Salaman, kaut ko us rehkina dot, jo ne-apņemos tahdus us preekschu makeat. W. Jordan.

Jauns eerehdnis meklē mehbeletu istabu ar pānsiju (25 r.), Wislabak stāp skolnekeem. Of. nod. sch. aw. kant. sem. A.

Mekleju
mahjas pahrwaldneeka, kaseera jeb zītu tamlihdsigu weetu. Saloga spehjigs. Presoljumus luhdsu nodot schis awises ekspedīz. sem. „G. J.“. (108-2)

Ahnes muischā
pahro-dama mescha seme bes ehkam, daschada leelu-ma gabalos un wairaki me-scha semeš gabaliņi 3 un 8 puhrw. leeli ar ehkam. Tuwakas siņas Jelgawā, Wallēs eelā Kaugera namā, dsihw. 28, pēc Frischmaņa

Swehthes pagasta walde

Dobeles aprinķi (čr. Mītavu) ar scho dara si-namu, ka schi pagasta lozekleem jamaksā par 1915. gadu sekoschas nodewas:

1) neprezeteem pag. lozekleem pa 8 rb]. katra un semes ihpasch-nekeem pa 1 rbl. no katras desetinas derigas semes; bes tam wehl

2) prezeteem pag. lozekleem pa 4 r. katram un no katras desetinas derigas semes, kuriem same ir pa 1 rublim.

Ja nodewas tuhlin netiks samaksatas, tad pēdis pēspeedu kahrtā.

Swehthe, janvarī 1915. g. Pag. wez.: J. Auriņsch. Rakstwedis:

J. R. Schwarzbachs.

Jauneewesto (105-2)
rewislijas grahmatu pirmahzibas skolam, kā ari rakstamee un sihmeschanas peederumi pirmā labuma dabonami

J. Geldera grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawā.

Jelgawā, Leelājā eelā № 43, Petera eelas stuhrī. Wisadus grahmatu seeschanas darbus pagatawo pa-scha darbnīza, isturīgi un glihti par mehren zenam.

Дамский кружокъ служащихъ ст. Митава I, покорнейше просить уважаемую публику посвѣтить

лотерею-аллегри

22 февраля с. г. въ залѣ Русского Общественного собрания „Кружокъ“, сборъ съ койд пойдетъ на приготовление балья для воиновъ дѣйствующей арміи. (105-2)

Stanzijas Jelgawa l. eerehdni un kalpotaju **dahme pulziņsch** laipni luhds god. publiku apmeklet

lottereju-allegri

22. februārī sch. g. kreewu saeedribas „Kruschok“ sahle. Tihrs atlikums no schis loterejas-allegri nolemts weas eegahdaschanai un suhisananai us aktiwo armiju.

Ezewehribai!

— Wisām nama mahtem der schis ussaukums:

Osērat tikai E. Reimaņa

labibas kafiju

kujaispilda labakās pupu kafijas weetu un rada sewischki aptīti kā wesaleem, tā ari newesaleem, sirdsslimeem, masasinigeem un behrneem, zaur ko sewischki eeteizama.

Ezewehrojat usrakstu E. Reiman!

Pakaļdarinajumus atraiðat!

Spezialweetneeks Jelgawā: Tirdsnezzibas nams L. E. Saretz.

Bes konkurenzes!

apteku-, sahļu-, hirurgisko gumijas pretschu un parfimeriju weikals

Katoļu eelā Nr. 28 (seepn. Ed. Frischa namā)

ceewchl no sawa bagatigā krahjuma par agrakām paseminatām zenam daschadus lihdsēkļus pret rematismu, galwas sah-pem, issitumeem, aissmakumu, klepu, masasinibū u. t. t., kā ari daschadus lihdsēkļus lopu slimibās.

Arensteins & Hirschbergs, Katoļu eelā Nr. 28.